

ЗБЕРЕЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПІДГОТОВКИ ПРАВНИКІВ В ЕПОХУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Когут І. А.

*аспірант кафедри кримінального права та процесу,
юрисконсульт юридичного відділу*

*Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
м. Хмельницький, Україна*

Якщо говорити про штучний інтелект, це явище безумовно не є чимось новим, навіть навпаки, досить давно використовується під час різних досліджень практично в усіх галузях науки. Нового поштовху розвитку штучного інтелекту надав «ChatGPT» – чат-бот зі штучним інтелектом, створений лабораторією, що вивчає штучний інтелект OpenAI [1]. Так, з перших днів свого функціонування в Україні він стрімко здобув популярність. Чимала кількість користувачів одразу здійснила реєстрацію та почала його використовувати для досягнення різних цілей. На основі власного досвіду, як здобувача можу констатувати чималу кількість схвальних відгуків від інших здобувачів, які почали використовувати штучний інтелект в науковому середовищі. Постає чимала кількість запитань до того, наскільки виправданим та доцільним є його використання та головне чи зберігаються фундаментальні принципи академічної доброчесності, які в останні роки тільки почали сприйматися як належне.

Попри чималу кількість переваг, які пов'язані з використанням штучного інтелекту в освітньому середовищі, існує також і чимала кількість недоліків, можна виділити основні з них:

- несамостійність виконання робіт;
- вплив на соціальну взаємодію;
- зменшення необхідності докладання зусиль;
- залежність від технологій [2].

Навіть попри те, що вищевказані недоліки авторка застосовувала для шкільної освіти, вони є актуальними й для вищої освіти. Крім того, формування цінностей академічної доброчесності повинно відбуватися ще зі шкільної лави.

Основним завданням для сфери освіти станом на сьогодні є пошук шляхів поєднання в освітньому середовищі збереження академічної доброчесності та використання штучного інтелекту. Якщо поставити це

питання чат-боту ChatGPT-3.5, можна визначити наступні ключі аспекти:

- адаптація навчальних програм. Важливо адаптувати навчальні програми для врахування нових технологій, включаючи штучний інтелект;

- критичне мислення та аналітичні навички. Навчання правників повинно сприяти розвитку критичного мислення та аналітичних навичок;

- збереження людського фактора. Попри використання штучного інтелекту, необхідно пам'ятати, що людський фактор є невід'ємною частиною правової системи;

- співпраця між правниками та технічними спеціалістами. Розвиток штучного інтелекту вимагає співпраці між правниками та технічними експертами. Важливо стимулювати здатність до співпраці та взаєморозуміння між різними групами фахівців [3].

Чимала кількість проблем пов'язаних зі збереженням цінностей академічної доброчесності в епоху штучного інтелекту пов'язана з відсутністю програм, які розпізнають завдання, яке виконане за допомогою штучного інтелекту. Оскільки алгоритми програм виявлення плагіату здебільшого спрямовані на пошук подібних текстів, але не на результати роботи штучного інтелекту. Проте, при безпосередній перевірці роботи викладачем, чимало з них одразу можуть розпізнати роботу, яка виконана штучним інтелектом та роботу, яка виконана здобувачем самостійно, опираючись на власний багаторічний досвід.

Найбільш ефективним засобом збереження цінностей академічної доброчесності в епоху штучного інтелекту, на мою думку, є пошук методів та засобів навчання, які унеможливають використання штучного інтелекту, зокрема, чат-боту ChatGPT в повному обсязі для виконання завдання. Варто наголосити на тому, що ми говоримо про повне виключення штучного інтелекту з освітнього процесу, враховуючи те, що за ним майбутнє та майбутні фахівці обов'язково повинні вміти працювати зі штучним інтелектом та знати про його можливості. Але основним завданням освіти, зокрема, і правничої є правильне формування та поширення серед здобувачів знань щодо використання штучного інтелекту, як помічника.

Як підсумок розгляду питання збереження академічних цінностей в освітньому середовищі підготовки правників в епоху штучного інтелекту, можемо зазначити наступне. З однієї сторони це суттєва перешкода для розвитку професійного потенціалу майбутніх фахівців у галузі права, з іншої сторони це нові виклики для науково-педагогічних працівників в частині створення унікальних завдань, де у здобувачів

буде необхідність мислити творчо з власним бажанням, без спокуси використання штучного інтелекту.

Список посилань

1. Михайлов Д. Гендиректор OpenAI закликав Конгрес США до регулювання ШІ. *Суспільне Новини*. 2023. URL: <https://suspijne.media/478531-gendirektor-openai-zaklikav-kongres-ssa-do-reguluvanna-si/>.

2. Вишнякова О. AI та освіта: як штучний інтелект вплине на шкільну освіту. LB.ua. 2023. URL: <http://surl.li/jrdoj>.

3. GPT-4 – OpenAI. URL: <https://chat.openai.com/>.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-95>

СТВОРЕННЯ ДОБРОЧЕСНОГО ОСВІТНЬОГО ТА НАУКОВОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ: НАПРЯМИ ТА ПРОБЛЕМИ

Козаченко Г. В.

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань
Національна академія внутрішніх справ
м. Київ, Україна*

Створенню добродесного освітнього та наукового середовища у світі увагу почали приділяти у другій половині ХХ століття: у 1979 р. засновано Американську асоціацію зі штучного інтелекту (з 2007 р. – Асоціація з розвитку штучного інтелекту), у 1992 р. – Міжнародний центр академічної добродесності (ICAI) [1], видано рекомендації Комітету міністрів Ради Європи державам-членам щодо боротьби з шахрайством у сфері освіти CM/Rec(2012)13 2012 р. [2] та CM/REC(2022)18 2022 р. [3].

В Україні створення добродесного освітнього та наукового середовища розпочалося з інституціоналізації цього процесу, активізації комунікацій із зарубіжними партнерами у цій сфері та посилення вимог до унікальності тексту всіх видів кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти. Так, Національне агентство з якості вищої освіти (НАЗЯВО), за даними Вікіпедії, є асоційованим членом Європейської мережі із забезпечення якості вищої освіти (ENQA), а також повноправним членом Міжнародної мережі агентств із